

BILAG C1

Francis Fukuyama: ”Putin fører krig mod den liberale orden” og ”Ukraine-krigen kan redde liberalismen”.

Kristeligt Dagblad. 10.3.2022. Berlingske. 2.4.2022. Uddrag.

Francis Fukuyama er amerikansk politisk tænker og professor ved Stanford University.

Den nuværende krise har vist, at vi ikke kan tage den eksisterende liberale verdensorden for givet. Den er noget, vi hele tiden må kæmpe for, og som vil forsvinde i det øjeblik, vi sænker paraderne. De problemer, den liberale verden står over for i dag, begyndte ikke og ender ikke med Putin, og der venter os meget store udfordringer, selv hvis det lykkes at bremse ham i Ukraine.

Liberalismen har været under angreb et stykke tid nu, både fra højre og fra venstre. Nedgangen skyldes ikke kun opkomsten af autoritære magter som Rusland og Kina, men også en vending mod populisme, illiberalisme¹ og nationalisme i mangeårige liberale demokratier som USA og Indien. Det er derfor, den nuværende krig i Ukraine angår os alle. Den uprovokerede russiske aggression og bombardering af de fredelige ukrainske byer Kyiv og Kharkiv har på mest levende vis mindet folk om det illiberale diktators konsekvenser.

Vores liberale demokratier er blevet meget magelige over de sidste 30 år. Efter Sovjetunionens fald havde vi en lang periode med fred og velstand. Især yngre mennesker, som voksede op i den verden, hvor de hverken har oplevet det 20. århundredes voldelige konflikter eller et kommunistregimes diktatur, begyndte at tage det liberale demokrati for givet. De gik ud fra, at det bare var sådan, verden var, og det kunne ingen true. Derfor har de ikke været villige til aktivt at forsvare demokratiet, hvor det har været truet. Det er en af grundene til, at Putin troede, han kunne slippe afsted med denne invasion: Fordi han tænkte, at USA internt er meget splittet, og at Europa ikke rigtigt tror på noget som helst længere.

En af de gode ting, der er sket, er det sammenhold, som er kommet til udtryk i NATO-alliancen. Stik imod Putins planer står NATO stærkere end nogen sinde, mens Finland og Sverige overvejer medlemskab.² Den mest bemærkelsesværdige forandring er sket i Tyskland, som tidligere har været Ruslands vigtigste ven i Europa. Med sin meddelelse om en fordobling af det tyske forsvarsbudget og viljen til at levere våben til Ukraine har forbundskansler Olaf Scholz vendt op og ned på årtiers tysk udenrigspolitik og kastet sit land helt og fuldt ind i kampen mod Putins imperialisme.

Men liberalismens kvaler vil ikke være forbi, selv hvis Putin taber. Kina vil vente i kulissen ligesom Iran, Venezuela, Cuba og populisternes i de vestlige lande. Men verden vil have lært, hvad værdien af en liberal verdensorden er, og at den ikke vil overleve, medmindre folk kæmper for den og gensidigt støtter hinanden. Ukrainerne har mere end noget andet folk vist, hvad sandt heltemod er, og at ånden fra 1989 lever i bedste velgående i deres hjørne af verden. Hos resten af os har den ligget i dvale og er ved at vågne igen.

¹ *Illiberalisme*: en bevægelse mod mindre åbne samfund, hvor befolkningen deltager i valghandlinger, men er afskåret fra viden om dem, der udøver magten.

² Begge lande har i maj 2022 ansøgt om NATO-medlemskab.